XIV. évfolyam. Cseldömlik, (Csömöd) 1912 April 7. 15 szám.

KEMÉNESVIDÉK

KÖZERDEKŰ FÜGGETLEN UJSÁG

(„KISCZELL és VIDÉKE")

Megjelenik minden vasárnap.

(„KISCZELL és VIDÉKE")

Előfizetési ár:
. . . . 8 kor. Negyedévre . . 2 kor. —
. . . . 4 „ Egyes szám ára — „ 20
Az előfizetést értesíteni: kedd, szerda és csütörtökön

Felelős szerkesztő:
Huss Gyula
Helyettes szerkesztő
Bakonyi Imre

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Cseldömlik, Dömölki utca, Gombás ház — Ide intézendők a lap szellemi és anyagi részét illető minden küldemények.

Husvét.

Tavaszi szellő suhog! A tavasz sejtelme vonul végig a világon! Mi a tél jeges sirjában el vala temetve, most uj életre fakad. A mi sötétre el volt rejtve, most hatalmasan kitódul a napvilágra. A mi néma és komor volt, most bátran hallatja hangját a téli álmából felébredt világban.

A „Feltámadás" szava lángbetükkel disszeleg a föld fölött s minden, miben élet és lehelet van, követi a parancsolatát.

Neked, emberfiának, sem szabad visszamaradni, neked is szól a parancsolat, hogy: „Ébredjél!" Vesd el, a mi merev bilincsekbe szoritott, a mi elhidegesitette, megfélemlitette, jelszavat, a mi elkötötte és megfélemlitette lelkiismeretedet, szóval: Dobjál el minden gonoszsat, rossat, aljasat és gyarlót, mindent, a mi elzárta elő led az utat a jóhoz. Miként Megváltód is lerázta magáról egykoron halandó hüvelyét és feltámada megdicsőült lélekkel, ugy te is megtisztuiva keruljél ki a földi vi szontagságokból és gyengeségekből, ne mesebben, érettebben, — méltóbban az örök, mulhatatlan javakra.

Tekints körül! — nézd a fák és cserjek nyájas, kedves zöldelését — nem csepegtet-e reményt a te szivedbe is? Hiszüggedsz? Metsző tavaszi szelek fuvalata érinthetheti a szenge rügyeket és megfagyasztheta őket! Mi baj? A megsemmisült bimbók helyén csakhamar ujabb hajtások fognak mutatkozni és rövid vártatra nem fogod láthatni at előbbeni pusztulás nyomát. És te el akartál csüggedni, mert reményednek egy kis zöld ágacskáját kegyetlenül elsorvasztotta az élet vihara? Vigyázz csak, hogy a törzs ereje csorbitatlan maradjon, hogy uj rügyeket és gallyakat hajtson. Lásd, a virágokat a kopasz ágakon! Mondolod, hogy jövőd már nem teremthet virágokat, mert a szord sors keményen sujtott? Ősz volt akkor életedben s hosszu télen át merev és tétlen voltál; most azonban itt a tavasz, s a tavasz uj örömöket hoz. Légy elkészülve immár a tavasz csodáira és ne vesztisd el bizalmadat erődben!

Nézd a madárkákat is, mily serényen gyujtenek fészekrakásra, mily vidám bizalommal épitik házikóikat, melyeket [illegible] semmisitve és rá következő tavaszszal megint ujat kell alkotniok, — és te öledbe tennéd kezed, ha valamely sors csapás megrázódtatja otthonod alapjait. Ha összedől feletted — kelj fel romjaidból és rakd le ujból ernyedetlenül alapját.

Halljad a husvéti harangok bugását „Feltámadunk! Feltámadunk!» szól biztató szavuk. A harangszugás ünnepélyesen intő és belevegyül a lanyha tavaszi szellőbe, a madarak örömrepeső csiripelésébe és danájába, a falombok titokzatos suttogásába, a mezőn dolgozó munkások vig dalába, mély vi[illegible] dott világ, egész sürgésének-forgásának és a halhatatlanság dicső himnusza. Ki ne zengené velük együtt a föltámadás fenséges dalát? Kit ne késztetne lelke, hogy elszarándokolna az Üdvözitő sirjához, a ki a halál hatalma alól felszabaditott?

A mikor Jézus Krisztus bevonult Jeruzsálemba, utját pálmaágacskákkal szórták tele. Szegő északi egünk nem ad nekunk pálmákat, fűzgalyalyakat szedünk husvéti üdvözletre. Kipattanó bimbóikkal a megifjuló, ujból támadó élet szimbólumai . . . halhatatlanság jelképei.

Szedjük tehát a bárkákat a feltámadás jelénül s ha megszállna a kishitűség, ha résztvenni akarnánk husvét csodájában, ugy egy pillantás emlékeztessen arra, hogy még minden télre következett a feltámadás ta[illegible]

A kereskedő és a tőke[illegible]

A kereskedő gyakran esik abba a hibába, hogy saját hivatásának és saját osztályának közgazdasági jelentőségét kevesebbre becsüli, mint amennyit az megérdemel; amig elismerését sohasem tagadhat meg más nagy foglalkozási ágak kulturmunkája előtt, addig azzal nem törődik, hogy azon eredmények létrehozásában milyen része van magának a kereskedőnek. Bár egyénileg mindenkit kielégithet az a felemelő tudat, hogy kötelességét teljesitette, azokkal a támadásokkal és mellőzésésekkel szemben, a melyekkel még ma is lépten nyomon találkozunk és a melyek [illegible] megnehezitik a kereskedőnek eredményes

Te vagy a csillagom.

Susogó virágok, mit meséltek nekem?
Tudom mi az élet, mi az a szerelem.
Oh, bárcsak ne tudnám, ne próbáltam volna
Szemeibe néni s szivem szabad volna.

De mióta téged aranyhaju leány
Karomba zártalak, egy nyári delután,
Azóta szivem csak mindig érted dobog.
Senkire, semmire, csak reád gondolok.

Te vagy az életem egyetlen csillaga.
S ragyogva, éltető fényt bocsátasz árra.
De ha ez a csillag le találna hullni:
Egy vidáman égő tüz fog kialudni.

Nemo.

Az első gyónás.

Iskolámban vagyok. Előttem kis csapatom, kik mindannyian a szent gyónáshoz készülnek.

Egy része már részesült az Ur szent testének s vérének vételében, de legnagyobb része most járul először a gyóntató atya elé.

— Mindnyájok arca csekély félelmet árul el, de mindegyikén, látszik az öröm is; az a boldog tudat: hogy ők most kibékülnek az Istennel.

Igen, félelem, de nem testi, hanem lelki félelem. De örömük szintén lelki öröm. Minden örülnek annak, hogy nemsokára az Ur Jézus fog hozzájuk térni. Az a jó Jézus, a kiről oly sokat hallottak jó szülőiktől s az iskolában tanitójuktól s a kit lélekben mindegyikük ismer.

Egyik-másik buzgón ismételgeti a gyónási imát, vagy az Ur imádságát . . . és bocsásd meg a mi vétkeinket . . .

Némelyiknek arca halavány, szemeit egy pont felé szegezi s látszik rajta, hogy lelke messze elkalandozott. Talán főun az égben jár s az angyalokkal társalog, azok meg kedveskedve hivogatják feléjük; beszélgetnek neki a jó Istenről. S ő mintha mondaná: „Holnap én is hasonló lesszek hozzátok, én is a jó Jézusnál lesszek s O én nálam."

Hát csakugyan értik e gyenge gyermekek, hogy mit tesz gyónni s áldozni? Oh igen. Hiszerre készülnek, mióta a jót a rosztól megtudják különböztetni, mióta Istenről fogalmuk van, mióta iskolába járnak.

Egymásután mennek a gyóntató székhez, hol félénkén, de érthetően vallják meg bűneiket. Ugyan mily bünök azok? Ártatlan gondolatok s cselekedetek, a melyet elkövettek. Ha már kissé nagyobb vétket mondanak ki hangra gyul arcuk, szivük összeszorul, könnyük kicsordul . . .

Oh, te ártatlan gyermek, te még nem tudod mi a bün, még nem tudod! Te gyerekies csufolódást Isten káromlásnak vélsz, egy ferde gondolatot borzasztó büntényneк tartasz. Oh mily óriási külömbség van a te lelked és a felnőtteké köszött, kik az Isten káromlást jóformán [illegible]nek tartják s ha az egyik megragalmazza a másikat, erre csak azt monda: „egy kicsit eljart a szája".

Ha lop, csal, ha másnak testi vagy lelki kárt okoz, azt mindt csak csekélységnek tartja.

Oh jöjj ide te bünös ember, ki gyónni akarsz, ide e gyermekek közé s itt vizsgáld meg lelkiismeretedet, akkor bizonyosan jó gyónást fogsz végezni, akkor bizonyosan hozzád fog térni az irgalmas Jézus!

Eszembe jut valami. Eszembe jut az, a mikor én is ily kicsiny voltam, eszembe jut, a mikor én is első gyónásomra mentem. Kezemben kis imakönyvemet szorongattam; ajkam a gyónási imát rebegte. Mikor a gyóntató atyánál itt térdeltem, félve olvastam le papirra irt bűnemet.

Mikor elvégeztem gyónásomat, boldognak, igen boldognak érestem magamat. Buzgó imában adtam hálát a jó Istennek, hogy vele kibékülhettem.

Azóta sok idő mult el.

Sokszor térdeltem a gyóntatószékben, sokszor érestem békét szivemben, — sokszor békültem ki Istennel.

Most, hogy a gyermekszereget látom, mikor örömtelt arcukról olvasom le a boldogságot, melyet a szent gyónás okoz nekik, — az én lelkem is száll, száll fölfelé, Isten trónja elé, hol kegyelemért esedezik . . . és bocsásd meg az én vétkeimet . . .

működését, a kereskedonek joga és kötelessége, hogy felszólaljon és rámutasson arra, hogy nagy közgazdasági feladatok elérésénél a kereskedő közremüködése épp oly kevéssé mellőzhető, mint más produktiv osztályoké, azt nem szabad megnehezíteni, hanem minden állami és kormányhatósági intéskedésekkel elő kell mozditani.

Igy vagyunk ma azon összefüggő kérdések nagy tömegével, a melyeknek megoldását Serényi Béla gróf földmivelésügyi miniszter, a mai Magyarország legfontosabb feladatául tüzte ki, a magyar mezőgazdaság fejlődése nem tartott lépést a szükséglet emelkedésével. A miniszter programja két szóban kifejezve az, hogy: többet termeljünk.

Ez a program, a melynek helyességéről és nagy fontosságáról mindnyájan meg vagyunk győzőzve, komoly kötelességeket ró minden társadalmi osztályra. A mi korunkban a nemzet versenyében is az a győztes, a melyik legtöbb jószágot tud termelni és a társadalmi osztályok között is az érvényesül legjobbban, a melyik a termelő munkának lagnagyobb részét vállalja magára. Magyarországot földrajzi fekvése, klimája, földjének termékenysége, bányainak relativ szegénysége és a nyugatra fekvő országok előrehaladott ipara még hosszu időn át fogják arra kényszeriteni, hogy mezőgazdasági termelésének fokozásával szerezzen piacot ipara és kereskedelme számára is. Viszont a számban és kulturában gyarapodó nép finomabb élelmi szükségletei az utóbbi években óriási mértékben növekedtek, kezdődő iparunknak több olyan nyersanyagra van szüksége, a mit csak a mezőgazdaság nyujthat neki. Mi nálunk a mezőgazdaság fejlődése szabja meg az ipar és kereskedelem emelésének határát. Erőteljes ipar és kereskedelem Magyarországon csak szilárd mezőgazdasági fundamentumra helyezhető. Egy szigetország, mint Anglia, a melyeknek hajói az egész világ élelmiszeit és nyersanyagait viszik a brit kikötőkbe és műhelyekbe, iparát ugyszólván korlátlanul fokozhatja, anélkül, hogy a mezőgazdasági termelés ennek utját állná. Nekünk azonban csak egy kikötőnk van, az is távol a világtengertől, földünk belsejének kincsei nem vetekedhetnek az angol, német az amerikai bányák gazdagságával, népünk csak most kezdi lassu [illegible] szükségleteit [illegible] nemzetek, ezért nekünk a mezőgazdasági alapépitményre kell tekintettel lennünk, akkor is, ha a felülépitményt akarjuk erősiteni.

A mezőgazdasági termelés azonban nem érhető el a kereskedők igen nagymérvü közremüködése nélkül. Van nálunk sok kitünő gyakorlati gazda és sok kiváló tudományos szakember, a kik más-más téren kisérleteznek, hogy lehetne-e jobb talajmüveléssel, a szárazság ellen való célszerü védekezéssel, az altalajnak megporhanyitásával, az istállótrágyával és egyéb eszközökkel a növényi és állati terméseinket fokozni.

A mezőgazdasági tudománynak sok olyan megállapitott igazságavan, a melyek már egyáltalában nem is képezhetik vita tárgyát. Emellett mégis azt látjuk, hogy a gazdáknak a köme, — közép — és nagybirtokosok egyaránt távol vannak még ezen tudományos igazságok alkalmazásától, földjeiket régi módon, kis felszereléssel, a legkevesebb pénzkiadással müvelik. Terméseik ennek megfelelően messze mögötte maradnak a nyugateurópai termésátlagoknak. Tehát a mezőgazdasági tudomány haladása magában véve még egyáltalában nem tudja kiszökkenteni a gazdák nagy tömegét a regi gazdálkodás, módból. Viszont a mult tapasztalatai arról győznek meg, hogy minden haladás mezőgazdaságunkban: az óriási legelők feltörése a hármas forgó fokozatos megszüntetése, a fekete ugar területének összébbszoritása stb. vagy vasutak kiépitésére vagy egy gyár alapitására, vagy egy kereskedőnek a letelepedésére vezethető vissza. Ezek a tényezők voltak azok, a melyek készpénzt hoztak a falvakba és lehetővé tették azt is, hogy a falu lakói is készpénzzel vásárolják meg azt, a mi nem nálunk termett és alkalmas termeleseik fokozására.

Azok a moderu gazdák és tudósok, a kik kisérleteikkel a mezőgazdasági tudományt előre viszik, régen tapasztalják, hogy a kereskedő, a ki a gépeket terjeszti el, vetőmagvat hoz forgalomba és a gazda terményeit elviszi a fogyasztóhoz, az ő legjobb fegyvertársuk, hogy a kereskedő már a saját érdekében is a rábeszélés minden fegyverével igyekszik a gazdát jobb termelési módra rábirni és ő viszi ki nagyrészben a technika haladását a falvakba. Ő nem is látnak ellentétet a gazdák és a kereskedelem müködése között. Tudják, hogy egymást kiegészitő együttmüködésük által remélhető csak, hogy a miniszter programja megvalósul.

Az együttmüködés tehát kétségtelenül megvan, és remélhető, hogy a gazdák, kereskedők és tudományosan képzett szakemberek közös erővel való igyekezetének sikerülni fog terméseinket fokozni, uj müvelési ágakat megho nositani.

Szőlő-oltványokat

szállit amerikai [illegible]

fajokban, fajokban. Fajtisztaságáért jótál és legkomolyabb választékban a már évek óta elején [illegible] hatóbbnak ismert

Kőkülömenti első szőlőoltvány telep

Tulajdonos:

Gaspari Frigyes.

[illegible]

Az árjegyzékben találhatók az ország minden részéről érkezett elismerő levelek, annélfogva minden szőlőbirtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős személyiségektől ugy szó- mint irásbelileg bizonyságot szerezhet magának fenti szőlőtelep [illegible] megbizhatóságáról.

A mesterdalnok . . .

Cipőm szép és tekintetes,
Bonne járni elvezetes,
Mert ha cipőt szegzek varrok,
Rajt' van

Kaucsuk sarok.

VASÁRNAPI LEVELEK

Szomoru gondolatok.

A sok-sok kipattant ibolya kéklő szirmai mámoros illatott hoznak kicsi, egyhangu legényszobámba s szomoru sejtelmekkel töltik meg borongó lelkemet. A tavaszi enyhe napsugár szelid mosolylyal kandikál be az ablakomon s halvány fényt vet az ujságpapirossal teleszórt padlóra.

Odakünn most ébred hosszu, mély téli álmából a természet. Az örökszep, illatos ifju kikelet meleg mosolylyal csókolja ki pici kelyhéből a hófehér, szuztiszta gyöngyvirágot, melynek mámoros illata hitet, reményt, bizalmat, szerelmet ébreszt az emberek csüggedő lelkébe. A zsendülő pázsit, a pattanó orgona, a fürj édes pittypalattyolása mind-mind a tavaszról beszél; édes, meleg, szerelmes tavaszról, melyben a fehér gyöngyvirágok mámoros illata álomba ringatja a lelkünk . .

•

Csak én nem szeretem a tavaszt. Mikor a világ tele van illattal, verőfénnyel, szerelemmel, mikor a bokor alján szerelmet csicsereg a kis madár és illatot lehel erdő-berek, akkor én ugy szeretnék sirni. Szeretnék zokogni hosszan, keservesen, mint annyi év előtt, mikor mint még apro gyermek odabujtam az édesanyám ölébe s annak puha keblén sirtam ki bánatomot, mikor valami nagy nagy szomoruság ért.

Mikor a pázsit szomoruan szép meséket mond nekem a virágnyiláson, madárdalról, akkor siratlak el téged is, szeszélyes gyermekét a mesegyő kikeletnek, a ki olyan voltál nekem, mint a tavasz: hazug, álnok, kegyetlen, de a ki mégis beragyogtad a tavaszomat, az én életemnek est a szomoru, göröngyös kalvariáját. Elsiratlak a tavaszi napsugárral, a melynek hazug minden fénye és nincs melege csak világit, mint a hideg acél, a mely idegen nap fényében szikrázik. Elsiratom a nótádat, elsiratom a kezedet, a melylyel mást is öleltél s melylyel csak az én lüktető koponyámat tudtad olyan hideggé tenni, mint az arcod, mint a kezed, mint a szerelmed.

•

. . . Az asztalomon van egy csokor tubarózsa. Azt mondják, hogy ennek a virágnak az illata megöli az embert. Ha majd az élet engem is legyőz, tubarózsával szórom tele a szobámat . .

Virágnyiláz idején az őszről álmodom . . . Nekem nem kell a kikelet, én gyülölöm a tavaszt minden hazug pompájával, hideg szerelmével. Hazugság, a mikor ünneplőbe öltöztet erdőt-mezőt s a fülemile csattogó hangján igen, hogy élek, lesz az ő uralma . . . De jön az ősz és fagyos, halálthozó leheletével megerinti a világot; mint a legszebb, legigazibb gyöngyszem csillog a dér az elszáradt levelen s halottá, temetővé tessi egy nap alatt az egész világot. És a világ megtelik fájdalommal, nagy-nagy szomoruság költözik a szivekbe s a szemekből lepereg a bánat igaz igaz kristálygyöngye a nyár virágbor itotta koporsójára.

. . . Csak én szeretem az őszt. Mikor az utolsó rózsa elfonnyadt szirmai lehullanak a tőről s a költöző darvak panaszos krukogása hallik el hozzám: meséket mond nekem a pázsit, a rét, a lombjafakasztott fák a szerelemről, a boldogságról. Mikor este kigyulnak a villamlámpák, hogy hazug fényükkel megcsalják a világot, valami nagy, megnevezhetetlen érzés lopázik a szivembe, a lelkem megtelik gyönyörü gondolatokkal és egyre ott kalandozik a te fehér leánynszobád körül.

. . . Olyan felségesen szép a tubarózsa illata. Ha majd az álom véget ér, teleszórom tubarózsával a szobámat . . .

Huss Ferenc.

HIREK.

Pillanatfelvételek.

Mint egy szép asszony,

olyan szeszélyes most az időjárás. Pár hét előtt valóságos zavart csinált a télben: kibukkant verőfényes, szelid mosolylyal a tavaszi napsugár, a szüztiszta, fehér hólepel mind pocsékká lett; az aranyos napsugár melengető csókjaival felnyitotta a fák rügyeit, a virágok illatos kelyhét, ünneplőbe öltöztek a gyümölcsfák, zsendülni kezdett a pázsit és a fűrj édes pittypalattyolása töltötte be a langyos levegőt. Akkor aztán gondolt egyet az időjárás, megforditotta a szeszélyét és telet csinált a tavaszból. Csunya, metsző hideg szél száguldott végig az utcákon, megmegrázta az ablaktáblákat, hogy csörömpölve zuzódtak szét a kövezeten, a háztetőkről leszakgatta a zsindelyeket s azok rémes koppanással zuhantak le a földre. Aztán szeszélyében nem elégedett meg a mindennapi olmos, hideg esővel, a mely tönkretette, megsemmisitette az illatos ibolyát, fehér gyöngyvirágot, a gyümölcsfák ezer szinpompáju virágát: kedden este nagy fehér pelyhekben megeredt a hó. Ólmos, hideg esővel vegyest esett és igy a szép, tiszta fehér hó lucskos, piszkos pocsolyává lett. — Ugy lehet, fehér husvét köszönt reánk. A feltámadás magasztos ünnepén, mikor a názeretbeli Jézus Krisztus dicsőségesen feltámad halottaiból s illatos virágokat és barkát kellene hinteni labai ele, akkor fehér hólepel fogja boritani a földet, hideg, metező szél száguld végig az utcákon s az illatos ibolyák, fehé rgyöngyvirágok lehervadnak, elfonnyadnak, mert tönkreteszi, megsemmisiti őket a szeszélyes időjárás. Most tombolja ki magaát ntoljára, most adja ki utolsó mergét a Tel. Aztán majd ismét kiragyog szelid mosolyával az enyhe tavaszi napsugár, madárdal, viragillat, verőfény ragyogja be a világot és a fehér akácvirágok mámoros illata a tavasz édes sejtelmét, hitet, reményt, bizalmat csepegtetnek az embe rek csüggedő lelkébe . . .

Szemüveg.

— Olvasóinknak, lapunk barátainak és munkatársainak boldog husvéti ünnepeket kivánunk.

— A bakonybéli apát látogatása. Francsics Norbert bakonybéli bencés apát, volt budapesti kir. főigazgató a mult hét elején Hollósi Rupert dr. dömölki apát és a rendház látogatására városunkba érkezett s innen szombaton visszautazott székhelyére.

— A vármegye jutalma a tanitóknak. Vasvármegye törvényhatósági bizottsága a vasvári megyei általános tanitó-egyesület által kitüzendő irodalmi pályázat jutalmi dijára a vármegyekultur alap tervére az 1912. évre 100 koronát engedélyezett. A vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter jóváhagyta a vármegye határozatát.

— Eskivő. Németh Lajos járási irnok, a celldömölki főszolgabiróság rokonszenves tagja holnap délután vezeti oltárhoza helybeli ev templomban ösv. Keresztes Péterné kedves leányát, Arankát. Sok szerencsét a boldog párnak!

— Üzleti tolvajok. Vasárnap virradóra Horler János fűszer üzletében betörők garázdálkodtak. Ismeretlen tetesek felbontották a háztetőt és ezen az uton hatoltak be a helyiségbe. Egy forgó pisztolyon kivül semmit sem vittek, de a kasszát a betörők szándékoztak felnyitnr, azonban ez nem sikerült. Valószinüleg megriasztották őket munkájukban, ez okozhatta, hogy egy forgópisztoly kielégitette vágyaikat. Az esetben csendőrségünk és rendőrségünk válívetve nyomoz.

— Agyoncsapta a fal. A vidékünkön is átvonuló pusztitó szélviharnak a héten Kemenesmihályfán egy ember is esett áldozatul. Fodor Sándor kemenessömjéni lakos vincellér a kemenesmihályfai szőlőhegyen Szüts örnagy szőlejében a pincefal mellett dolgozgatott, a mikor egy óriási szélvihar következtében bedőlt a pincefal s maga alá temette a szerencsétlen vincellért, a kinek ezáltal rögtöni halált okozott. Az esetet bejelentették a celldömölki főszolgabiróságnál, a honnan e hó 3-án délelőtt Somogyi Aladár szolgabiró és Király János dr. járásorvos a vizsgálat és halál okának megállapitása véget a helyszinére utaztak.

— Határrendőrségi kirendeltségek. A belügyminiszter a soproni m. kir. határrendőrkapitányság területén Gyanafabán és Muraszombatban az 1909. évi VIII. t.-c. 5. § a alapján rendőri büntető biráskodásra és tolonceljárásra felhalmazott határrendőrségi kirendeltséget szervezett. A kirendeltségek működésüket e hó elsején megkezdették.

— Óriási szélvihar a vidékünkön. Hétfőn olyan sirokkó pusztitott Magyarország nyugati és délnyugati részén, hogy hasonló a legnagyobb ritkaságok közé tartozik. A viharos idő hétfőn keletkezett, és kedden, szerdán óriási károkat okozott, különösen a háztulajdonosokat érte a legnagyobb kár, mert a legnagyobb ritkaságok közé tartozik az olyan ház, a melyen nyoma nem maradt, de a legtöbbet meg is bontotta és oromzsindelyeinek nagy részét ledobta vagy meglazitotta. De embereletben is tett több helyen kárt, melyekről részben jelen számunkban is megemlékezünk. Ilyen pusztitást tettek a böjti nagyhéti viharok. A vihar szerdán estefelé kezdett szünni, de az okozott kármennyiség felbecsülhetetlenül óriási. Az utcán ezen három napban majdnem szünetelt a forgalom, annak lebonyolitása lehetetlen volt. Hála az Istennek, megszünt A szélvész a villanyos vezetékeket és több helyen megrongálta, az ivlámpa és vezetékek ducai közül is többet megtámasztani kellett. Azonban a világitási zavarokat rövidesen elháritottak.

— Parcellázó püspök. Gróf *Mikes* János szombathelyi megyéspüspök hivei iránt való szeretetéről és kiválo szociális érzékéről tett tanuságot azzal, hogy ujperenti gazdaságában 200 holdnyi szántó földet engedett át a kisgazdáknak bérletbe. Csitary Béla volt orszgy képviselő vezetésével most folyik a kisgazdák között a bérlőszövetkezet megalakulása amely az Országos Köponti Hitelszövetkezethez csatlakozva nyujt garanciát tagok érdekeinek megvédésére Az uj püspök más modon is szándékozik hiveinek gazdasági érdekeit fölkarolni és jelen lépése is osztatlan tetszessel találkozott.

— Zárfeloldás. Duka községben a sertésvész megszünt, varmegyénk alispánja a zárlatot április elsején feloldotta.

— Nyugdijazás a jegyzőknél. Vármegyénk egyik nagyrabecsült jegyzője, Benyó István jánosházai községi jegyző, a ki ezen tisztségében 1865. év óta müködik, beadta nyugdijazás iránti kérvényét a helybeli főszolgabirónál.

— Sulyos testi sértés Rósenberg M. Miksa celldömölki gazdaságában alkalmazott két cseléd, nevszerint Péter Károly és Péter Gyula március 31-én délután összevesztek Goda Józseffel, a kit ekkor zsebkésükkel jócskán meg is szurkáltek, miáltal rajta 8 napon tul gyógyuló sulyos testi sértést okoztak. Nevezettek közbotrányért a szolgabiróságnál, sulyos testi sértéstért pedig a helybeli kir. járásbiróságnál, mint büntető biróságnál feljelentettek.

— Járványos betegség. Merseváron rüghös betegség, kanyarójárvány lépett fel, az iskolát a járásorvos jelentése folytán a celldömölki főszolgabiró rendeletet téve a járvány megszünéséig lezárták.

— Beszüntetett marhavásár. Alsóság községben a ragadós szaj és körömfájás fellépett, miért is a nagycsütörtöki országos vásárra az állatok felhajtása betiltatott.

— Testi sértés. Inzsel Károly celldömölki lakos e hó 1-én összetüzött társával, Horváth Károlylyal s e közben ugy fejbevágta, hogy rajta 8 napon tul gyógyuló testi sértést ejtett. Feljelentették a büntető kir. járásbiróságnál.

— Kabátlopás. Makrancy József járási állatorvos tavaszi kabátját e hó 2-án ismeretlen tettesek az előszobájából ellopták.

— Havi marhavásár. A sági állatbetegség miatt a celldömölki marhavásárt csütörtökön reggel a vásárállásokból oszlatták fel. Annyiból furcsa, hogy ekkor már a helypénzt megfizették a vásárosok és mégis visszaterelték őket. Ilyenkor az utakon kell őket visszaküldeni, hogy költséget ne szenvedjenek.

— Az Első Magyar Általános Biztositó Társaság közgyülése. Az első Magyar Általános Biztositó társaság gróf Csekonics Endre v. b. t. t. elnöklete alatt március hó 16-án tartotta ezidei rendes közgyülését, melyen ugy a főuri világ, mint a pénzügyi kiválóságok nagy számmal vettek részt. Elnök a közgyülés hatarozatképességének megallapitása után meleg részvéttel emlékezik meg gróf Zichy Nándor és Szende Károly igazgatósági tagok elhunytáról es erdemeiket a mai közgyülés jegyzőkönyvében örökitik meg. Az igazgatóság jelentését ormódi Ormódy Vilmos forend, vezérigazgató terjesztette elő, mely szerint annak dacára, hogy lefolyt év üzleti eredményét a nagymérvü tüzkárok igen erősen befolyásolták, megis a társaság ötvennégy éves fennállásának tartama alatt a legjobb évi eredményt mutatta. Az évi mérleg 5,267.882 korona 88 fillér tiszta nyereséggel zárult. Az igazgatóság inditványozza, hogy a jutalékok levonasa és különféle tartalékalapok dotálása után 3,200.000 korona osztalékul fizettessek ki, részvényenkint 800 korona, mely összeg részvényeseknek julius elseje helyett már mult hó 18-tól kezdve fizettetik ki a tarsaság főpénztáránál. A közgyülés a jelentést egyhangulag tudomásul vette az igazgatóság inditványait elfogadta s a felmentvényt ugy az igazgatóságnak, mint a felügyelőbizottságnak megadta és Bókay János részvényes inditványára az elnöknek, ormódi Ormódy Vilmos vezérigazgatonak, a kormánytanácsnak, a választmánynak, a felügyelőbizotttsagnak és tisztikarnak jegyzőkönyvi köszönetett szavazott az elert fényes eredményért. Jóváhagyta továbbá a közgyülés az igazgatóság és a választmány közös elhatarozásából kifolyólag a közhasznu es jótékonysági intézetek szamara megszavazott adakozasokat, melyek az eddigi bőséges adakozásokat joval felülmulják. Végül egyhangulag beválasztották a választmányba Gaáll Jenőt dr. gróf Széchenyi Pált, gróf Weneckheim Denest es gróf Zichy Aladárt, mire a közgyülés véget ért.

— A virágnak megülteni nem lehet, — mondja az örökszép dal, — „hogy ne nyiljék, ha jön a szép kikelet." Megtiltani nem lehet. Ebben igaza van a poétanak, de viszont ráparancsolni se lehet, ha nem kapja meg a kellő ápolást Ezt meg a kertészek mondják. A „Háztartás", Kürthy Emilné ezen országszerte elterjedt, kitünő lapja megtanitja a kertészkedő olvasóit, hogyan kell a virágot akár a városi szobaban s balkonon, akár a falusi kertekben nevelni, ugy hogy gyönyörködhessenek bennük. De nem csupán a viragokra, hanem a konyhakertre, a gyümölcsökre es a szőlőmüvelésre is kiterjeszkedik. Minthogy pedig a jó gazdaasszony családjának virágon és gyümölcsön kivül jóizü ételekkel is kivan kedveskedni a „Háztartás", a havonként háromszor megjelenő képes füzeteiben, évenként több mint ezer kipróbált étel, sütemény, tagylait, befőzési stb. receptet is közöl. Azonkivül foglalkozik gyermekgondozással, az egészség és szepseg ápolasaval, divat és kézimunkaval, szóval mindazzal, a mi a nőket érdekli. Esetrőlesetre palyazatokat hirdet sok értékes dij kitüzésevel. A „Háztartás" előfizetési ára ¼ évre 3 K. ½ évre 6. K. 1 évre 12 K. Az előfizetési pénzek Erdős József kiadótulajdonos cimére (Budapest, VI, Eötvös-utca 36.) küldendők, ki szivesen szolgál mutatványszámokkal is.

A jelenkor legjobb tetofedő anyaga az

ASBEST-PALA.

Elpusztithatatlan, soha javitást nem igényel. Tüzmentes, fagymentes, vizhatlan és viharálló.

Alatta a padlás télen nem hideg, nyáron viszont nem meleg

KÖNNYÜ, mert a befedett terület négyzetméterenkint 10 kilogram — holott a hornyolt cserépből négyzetmétere 40 kg., közönséges cserépből 65 kg., igy palafedésre a legkönnyebb tető és a leggyöngébb fal is alkalmas.

Legmesszebbmenő jótállás!

Felvilágositást, árjegyzéket és mintát kivánatra ingyen küldünk.

Magyar Asbest Palagyár R.-T. ∴ Jánoshá a.

Iroda: Zollner Bélánál Jánosh za

Első magyar általános biztosító társaság, Budapesten.

I. Tűz-, szállitmány-, jég- és betörés-biztositási üzlet.

Mérlegszámla 1911. december 31-én.

	korona	fill.	korona	fill.
Függőben maradt károk tartaléka	7.961,795	72		
Szerzési költségek és viszontbiztositott rész utáni bevétel levon.	599,842	75		
Jövedelmi adó és bélyegilletékek	1.025,270	99		
Postabérek	374,677	60		
Adakozások különszemu célokra	140,825	59		
A tűzbiztositási üzletet terhelő igazgatási költségek	25,000	—		
	1.180,152	06		
	4,606	12		
	11.984,764	64	22.706,037	47
Függőben maradt károk tartaléka	26,485	97		
Szerzési és incasso. költségek a viszontb. rész utáni bevétel levon.	81,904	20		
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztositott rész levonása után és minden megterhelés nélkül	16,479	45		
	100,000	—	224,169	67
III. Jégbiztositás.				
Kifizetett károk és költségek	1.984,281·16			
levonva viszontbiztositott károk és költségek	994,731·27			
	989,549	89		
Függőben maradt károk tartaléka	9,808	88		
Szerzési és igazg. költségek a viszontb. rész utáni bevétel levon.	302,952	55		
Bélyegilletékek	57,953	05		
Beh.-igazolási követelések leírása	5,500	24		
A folyó évben lejárt több éves jégbiztositások esedékes tart.	60,417	60		
A következő évek készpénz-díjtartaléka	585,909	73	1.909,591	44
IV. Betörésbiztositás.				
Kifizetett károk és költségek	53,188·48			
viszontbiztositott károk és költségek				
	28,559	76		
Függőben maradt károk tartaléka	9,088	80		
Szerzési és igazg. költségek a viszontb. rész utáni bevétel levon.	71,427	08		
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztositott rész levonása után és minden megterhelés nélkül	420,000	—	529,025	09
1911. évi nyereség			2.520,010	21
			29.909,733	48

BEVÉTELEK.

	korona	fill.	korona	fill.
Az 1910. évről áthozott k[illegible] és a viszontbiztositott rész levonása után és				
	22.677,688·40			
levonva: tőrlesztett díjak 2.914,788·48				
viszontbiztositási díjak 7. 190·23 10.802,028·76	11.984,764	64		
Az 1910. évben függőben maradt károk	612,768	17		
II. Szállitmányhozam.				
Az 1910. évről áthozott készpénz-díjtartaléka minden megterhelés nélkül				
Szállitmányhoz. után befolyt díjak és illetékek 268,257·08				
levonva: tőrlesztett díjak	89,410			
viszontbiztositási díjak 178,846·68 268,576·26	87,674			
Az 1910. évben függőben maradt károk tartaléka				
III. Jégbiztositás.				
Az 1910. évről áthozott készpénz-díjtartalék				
Jégbiztositások után befolyt készpénzdíjak és illetékek 4.887,001·68				
levonva: tőrlesztett díjak	1.787,540			
Az 1910. évben függőben maradt károk tartaléka			2.228,17	
IV. Betörésbiztositás.				
Az 1910. évről áthozott készpénz díjtartalék a v[illegible]				
Betörésbiztositások után befolyt készpénzdíjak és illetékek 638,9[illegible]·48				
levonva: tőrlesztett díjak				
viszontbiztositási díjak 185,[illegible]·74 272,504·90			821,62	
Az 1910. évben függőben maradt károk tartaléka				
V. Egyéb bevételek.				
Szelvény-, takarékp., váltó- és egyéb kamatok, valamint árfolyamnyereség elszámolt érték; [illegible] stb.				
Társasági házak tiszta				

* K 7.500,000·— tavalyi díjtartalék elismében.

Mérlegszámla 1911. december 31-én.

	korona	fill.	korona	fill.
Értékpapirok és pénzintézetiknél elhelyezett tőkék:				
Tisztviselők és szolgák nyugdíjalapjának értékei:				
2.200,000 kor. Kisbiztosítók országos földhitelintézete 5%-os zálogjeleivel . . . à	2.200,000.—			
45 db Postai takarékpénztári				
„Ormódi Ormody Amélia alapítványa" értékei:				
50,000 kor. Kisbiztosítók országos földhitelintézet 4½%-os zálogl. . . . à				
Átmeneti kamatok				
Első magyar általános biztosító társaság „Tisztviselők segélyalapja" értékei, letétben a m. k. r. állampénztárban	69,857			
Átmeneti kamatok	479,754			
Leszámitolt váltók	1.068,128			
Társasági házak	2.811,600			
Maradványok idegen biztosító intézeteknél	1.834,180	07		
Jégbiztositási osztály folyószámlán	78,726	97		
Központi [illegible]	274,516			

TEHER.

	korona	fill.	korona	fill.
Részvényalaptőke: teljesen befizetett 2000 egész részvény à 2[illegible]				
teljesen befizetett 3000 fél részvény à 1000 korona				
Nyereségtartalék				
Külön tartalék*				
Jégbiztositási külön tartalék				
Készpénzdíjtartalék a viszontbiztositott rész levonásával és minden megterhelés nélkül:				
a) tűzbiztositási díjtartalék				
b) szállitmánybiztositási díjtartalék				
c) jégbiztositási díjtartalék				
d) betörésbiztositási díjtartalék			12.040,974	
Függő károk tartaléka:				
a) tűzbiztositási függő károk tartaléka	599,842·75			
b) szállitmánybiztositási függő károk tartaléka	81,204·80			
c) jégbiztositási függő károk tartaléka				
d) betörésbiztositási függő károk tartaléka	9,088·20		690,[illegible]	
[illegible] hitelezők				
Eddigi évekről eddig fel nem vett osztalékok				
Tisztviselők és szolgák nyugdíjalapja**				
Különféle alapok:				
a) Első magyar általános biztosító társaság „Félszázados alap"				
b) Első magyar általános biztosító társaság „Lévay-alap"				
c) Első magyar általános biztosító társaság „Kerekedvű alapítvány"				
d) Ormódy Vilma-alap				
e) Ormódi Ormody Amélia alapítványa	50,589 50			
f) Első magyar általános biztosító társaság „Tisztviselők segélyalapja"	69,857·57			
Jégbiztositási osztály folyószámlán				
1911. évi nyereség				
			1.[illegible]	05

* Az idei hozzájárulásokkal 11.519,096 kor. 76 fillérre emelkedik.
** A mathematikai mérlegben szereplő külön alappal, idei hozzájárulással 3.691,[illegible] kor. 67 fillérre emelkedik.

II. Életbiztositási üzlet.

Nagyvonalleczedik évi zárszámla 1911. január 1-től december 31-ig.

	korona	fill.	korona	fill.
Visszavásárolt kötvényekért			2.081,079	—
[illegible]ban kifizetett kárösszeg			4.969,000	81
Lejárt kihasználási tőkékért			4.396,271	69
Kihasznál. biztositásoknál haláleset követk. díjvisszatérítés			88,823	95
„[illegible]" szóló levő károk és díjvisszatérítések tartaléka	736,388	84		
Függőben levő kihárasítási tőkék tartaléka	400,399	70	1.136,788	04
Évjáradékokért			564,708	14
Bélyegekért			452,898	47
Iroda bér, postadíjak, nyomtatványok, uti- és egyéb költs.			1.480,289	65
Tiszti fizetések			354,676	08
Orvosi díjakért			49,256	43
Szerzési és díjbehajtási költségek			227,705	42
Behajthatatlan tartozások leírása			1.898,007	55
[illegible] biztositások tartaléka			48,249	78
			6,000	—
			151.198,278	39
			1.797,872	67
			170.596,870	02

BEVÉTELEK.

	korona	fill.	korona	fill.
A mult évben áthozott díjtartalék			150.487,022	16
Befolyt díjak: az évben kiállitott kötvények után	2.809,652	35		
az előbbi években kiállitott kötvények után	12.860,971	64		
a biztositott tőke emelésére fordított nyereségek	118,827	98		
Illetékek	558,908	29		
[illegible] kötvények és díjnyugtak 1.540,794 K 64 f.	26.147,906			
vi[illegible]szontbiztositási díjak [illegible]				
[illegible]tjövedelem				
[illegible] jutalékok jutalékai	649,808			
Mult évi függőben volt kihásználási tőkék tartaléka				
			170.596,870	02

VAGYON.

	korona	fill.
Értékpapirok és pénzintézeteknél elhelyezett tőkék		
külön kimutatás szerint	31.887,211	
Tőkéjei csoportok értékpapirjai:		
182.709 kor. n. é. magyar kir. 4%-os koronajáradék 80 kor. 50		
Átmeneti kamatok		
Jelzálog-kölcsönök	513,000	
Kötvény-kölcsönök	15.621,506	
Visszalibt. kötvény-kölcsönök	970	
A központi tartozása folyószámlán	2.078,474	
Vevők és függőmáltságok és mások tartozásai	5.025,121	
	156.[illegible]	58

Mérlegszámla 91. december 3.-án.

	korona	fill.
Díjtartalék 156.125,954 kor. 69 f.		
levonva a viszontbiztositási díjtartalékot 4.941,[illegible] kor. 13 f.	151.183,[illegible]	86
Biztosági alap	1.085,137	50
Kihasználási tőkék nyereménye	800,245	18
Függőben levő károk és díjvisszatérítések tartaléka	736,388	84
Függőben levő kihásználási tőkék tartaléka	400,399	70
Találési csoportok számlája	1.0,570	69
Előre fizetett díjak	85,[illegible]	80
Fel nem vett nyereségnyék 1910. évről	120	16
Kisorsolt biztositások tartaléka	8,000	
Viszontbiztositási tartozások és mások követelései	272,189	76
	1.797,872	67
	156.[illegible]	58

Értékpapirok és pénzintézeteknél elhelyezett tőkék:

Az elemi szemszok mérlegszerint
Az életbiztositási ágazatok szerint szerint

a) Értékpapirok:

Zálogleveleik	K	139.189,509·19
Kötvényei	K	2.118,795·—
Járadékok és államilag biztositott vasuti kötvények	K	15.374,[illegible]
Egyéb egyéb értékpapirok	K	4.457,840·—
		150.184,472·23
		2.[illegible],454·81

Budapest, 1911. december hó 31-én.

Steiner Jenő, élet[illegible]biztositási könyvvezető. Frank Henrik, a k[illegible]onti könyvvezés főnöke.

Az igazgatóság: Haisbaba Adolf, Majós József, báró Hackenyi Frigyes, Ordody Vilma, Gergely Tódor, igazgató.

A fentiek számtalanszor és mérlegszerint megvizsgalvan, azokat a törvényben s az alapszabályokban meghatározott elvek szerint készitteknek és megfelelőeknek találtuk.

marczius hó 1-én.

A felügyelő bizottság: Bernstein Ármin, [illegible], báró Radvánszky Géza, báró Uechtritz Zsigmond.

Celldömölki képviselő:

Gayer Gyula utóda Röh Pál.

Nyomtatott a kiadótulajdonos „Vörösmarty"-könyvnyomda és hirlapkiadó vallalat gyorsajtójan Devecseben 1912